

Kmetijski list

Glasilo „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Naročnina:

celoletno	Din 25—
pololetno	Din 12-50
četrtletno	Din 7—
Posamezna številka	Din 1—

**Kmet pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!**

Inserati:

mali oglasi do 9 petih vrst	à Din 1-50
večji inserati od 10 petih vrst naprej	à Din 2—
notice, izjave, poslano, reklame petih vrst	à Din 3—

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7, v hiši „Ekonom“.

Nova vlada.

Pašić je podal ostavko svoje vlade, kralj je ostavko sprejel. V Sloveniji smo to vlado imenovali tudi Žerjavova vlada, ker je dr. Žerjav imel v Sloveniji glavno besedo pri obeh oblastih. Kralj je poveril z ustavo nove vlade predsednika opozicijskega bloka Davidoviča. Opozicijski blok tvorijo Davidovičevi demokrati (brez Žerjavovih demokratov), klerikalci in bosanski muslimani. Davidovič je predložil v nedeljo zvečer kralju ministriško listo, katero je kralj še isti večer podpisal. Ministrstvo je sestavljeno sledeče: Predsednik ministrstva: Ljuba Davidovič; podpredsednik in minister za prosveto in vere: dr. Anton Korošec; minister za finance: dr. Spahio; minister zunanjih zadev: dr. Voja Marinković; minister za notranje zadeve: Nastas Petrovič; minister za trgovino in industrijo in zastopnik ministra za rube in šume: Ilija Šumenković; minister pravde in zast. ministra za izenačenje zakonov: dr. Hrasnica; minister socialne politike in zast. ministra za narodno zdravje: dr. Behmen; minister prometa: Anton Sušnik; minister za agrarno reformo: Ivan Vesjenjak; minister za kmetijstvo: dr. Kulovec; minister pošte in brzojava: Pera Marković; javne zgradbe: Dragotin Pečič; minister za vojno: general Hadžić.

Vladar je s podpisom te liste dokazal, da hoče vladati po principih parlamentarizma, to je, da hoče spoštovati voljo večine ljudstva.

Od nove vlade, v kateri je Slovenec dana taka moč, kakor še nobenkrat dosedaj, pričakujemo, da bo izpolnila vse obljube, ki jih je dala SLS slovenskemu ljudstvu. Pa ne samo obljube, ampak tudi vse potrebe Slovenije bodo z lahkoto pokrite, če bodo zastopniki Slovenije v tej vladi storili svojo dolžnost.

Ne bomo sledili na pot »Domoljuba« in »Slov. Gospodarja« ter z lažmi in obrekovanji blatili delo klerikalcev, ampak čakali bomo dejanj in po teh bomo sodili njihovo delo. Naše zahteve so jasne, zahtevamo enakopravnost za vse kmetško ljudstvo od Vardarja do Triglava, za vse enake pravice in enake dolžnosti. Naš kmetijsko-obrtni program pa nam bo zvez-

da-vodnica v zadrževanju nasproti vsaki vladi, pa bodisi to Pašičeva ali Davidovič-Koroščeva.

Pri pregledovanju ministrske liste pa smo opazili, da jugoslovanska Kmetška zveza, ki tvori večino v Jugoslovanskem klubu, nima svojega zastopnika v vladi. Čudimo se, da Kmetška zveza ni mogla najti pri sebi sposobnega moža, ki bi prevzel resor kmetijstva.

Za Pribečevičeve demokrate, med katerimi je zavzemal odlično mesto dr. Žerjav, pa je nastala situacija prav neprijetna. S kakim ponosom so se sklicevali na svojo veliko državno stranko, danes pa razcepljeni in odrezani iz demokratske stranke ne pomenijo nič in konec je blizu. Ne preostane jim drugega kot prositi radikale za sprejem v stranko in iz demokratov bodo postali radikali, katere so še pred nedavnim časom proglašali za največje korupcioniste.

Mi pa ostanemo kar smo bili, vsa naša sila, vsi naši napori veljajo zmagi kmetijske misli in z nedeljsko rešitvijo vladne krize smo se za precejšen korak približali našemu končnemu cilju, kmetijski zmagi.

Skupni nastop strank pri skupščinskih volitvah.

»Selo«, teogradsko glasilo zemljoradniške stranke, piše, da se bližajo volitve v narodno skupščino in da se že vse stranke mrzlično pripravljajo za odločilen boj. Zanimivo je, pravi »Selo«, kako stranke, ki se boje neuspeha, zagovarjajo skupen nastop več strank. O tem pravi ta list nadalje dobesedno sledeče:

»Ako poedine stranke ali poedinci iz raznih strank postavljajo pri volitvah skupne liste, je to znak, da te stranke in ti poedinci v ljudstvu ne stojijo dobro, nego da so slabi in da sami dvomijo v svojo moč in v svoj uspeh. V takih slučajih zahtevajo skupen nastop z drugimi, da bi se še vzdržali na površju. Ta pojava je razumljiva n. pr. pri demokratih, ki radi nesloge in idejne gnilobe naglo izgubljajo tla v ljudstvu. V interesu demo-

kratov je, da se združijo za volitve magari z največjim protivnikom, samo da bi se še vzdržali.

Vprašanje pa je, ali je tako skupno nastopanje pri volitvah koristno tudi za mlado stranko, kakor je naša kmečka, ki je šele začela živeti, a je v kratkem času pokazala toliko žilavosti in toliko odporne in življenske sile, kakor doslej nijedno drugo gibanje. Tudi v naši stranki so se že čuli glasovi, ki zahtevajo za prihodnje volitve skupen nastop z meščanskimi strankami. Za to je več vzrokov. Eden najglavnejših je strah, da bo naša stranka, ako nastopi sama, po prihodnjih volitvah slabjša, nego je danes. Drugi vzrok je nemara v tem, da vidijo poedini funkcionarji stranke največjo sigurnost za zopetno izvolitev v skupnem nastopu. Torej osebna korist poedincev. Če je pravkar omenjeni strah vzrok za take glasove, tedaj ta strah ni na mestu, kajti naša kmečka stranka stalno raste in ni nikakšnega dvoma, da bo po prihodnjih volitvah samo močnejša, nego je bila doslej. Ako pa je osebna korist oziroma skrb za poslanski mandat vzrok, tedaj moramo tako postopanje najstrožje obsoditi. Naša kmečka stranka ni za to tukaj, da služi poedincem, nego poedinci morajo njej in s tem vsemu kmečkemu ljudstvu. Samo v meščanskih strankah je osebna korist nad splošno koristijo in oseba nad stranko, v kmečki stranki pa to nikdar ne sme biti.

Mlada kmečka stranka mora biti odločno proti volilnim kompromisom. Taki so potrebni le meščanskim strankam, ki nimajo več ne programa, ne ideje, ne idealizma. Kmečka stranka pa ima program in idejo, za njo so kompromisi strup in smrt.

Za mlado kmečko gibanje je zelo potrebno, da kontrolira svojo moč, da vidi, ali raste, ali nazaduje. Kako pa more to dognati, ako ni nastopila sama, nego skupno z drugimi strankami? Volitve so mobilizacija za vse stranke, torej tudi za našo. Stranke z volitvami merijo svojo moč. Ako hočejo točno spoznati svojo veljavo, tedaj morajo v volitve vsaka za sebe. To je posebno potrebno za našo stranko, ki je šele v razvijanju; ona mora točno vedeti, koliko glasov ima ne le

v oblasteh, nego tudi v okrajih in občinah.

Končno tudi iz taktičnih razlogov ne smemo v kompromise. Mi smo stanovska gospodarska stranka in kot taka nimamo nič skupnega s katerokoli drugo stranko. V našem interesu je, da oslabe meščanske stranke, ki drže pod sabo še velike kmečke mase. V njihovem oslavljenju leži naša okrepitev. Radikalna, demokratska in klerikalna stranka naglo razpadajo in mi tega razpadanja ne smemo zadrževati, nego ga moramo pospeševati, da zapeljane kmete čimprej osvobodimo. Kar je obsojeno na smrt, ni treba čimeno oživljati. Črvido stavbo teh strank ne smemo podpirati z zdravimi stebri. Skupno nastopanje z njimi pri volitvah bi zadržalo proces njihovega razpadanja in bi jim podaljšalo življenje, kar ni v našo korist.

Končno kompromisno paktiranje, združevanje z nasprotniki ubija duha in borbenost naše stranke. Tudi iz tega razloga ne smemo misliti na skupne liste z drugimi strankami. Naša stranka mora biti stalno v boju. Duh in borbenost morata biti njeni glavni odliki. Naši ljudje morajo biti prepričani, da moremo izvajevati zmago kmečki misli samo z lastnimi silami in neudušljivim bojem.

Naše načelo za prihodnje volitve mora torej biti: Odločen staveški boj, nikakšno skupno nastopanje z mestnimi strankami, čiste liste po programu kmečke stranke, nič kompromisov, izvajevanje zmage z lastnimi silami!

Zavarovanje proti požaru.

Zadnjič smo na tem mestu govorili o zavarovanju proti škodi od toče ter smo opozorili, kako pri nesreči, povzročeni s točo, kmetom sovražne stranke kmeta za nos vlečejo, a zavarovanja nečesto urediti tako, da bi kmet od tega res imel koristi. Danes hočemo malo razmišljati o drugi, istakto česti in veliki nesreči za našega kmeta: o uničenju kmečkega imetja od ognja.

Skoraj vsak dan prinašajo časopisi žalostna poročila, da je v tem ali onem

kraju udarila strela in upeljala kmečko poslopje. Zopet iz drugih krajev se poroča o požarih, ki so nastali iz kakega drugega vzroka in istotako uničili kmetu stanovanje, gospodarsko poslopje in pridelke. Vsa ta poročila so tem žalostnejša, čim se zve, za kake zneske so bili posestniki zavarovani. V zadnjem času smo enkrat čitali, da je zgorelo kmetu nekje na Stajerskem celo stanovanjsko in gospodarsko poslopje z živino in pridelki vred. Vse skupaj je bilo zavarovano samo za 600 dinarjev. S Kranjskega se odnekod poroča slični slučaj nesreče; poslopja so bila zavarovana samo za 2000 dinarjev, v nekem drugem slučaju pa samo za 3000 dinarjev. Torej samo v navedenih slučajih tako nizko, da si pogorelci s temi malenkostmi spričo današnje draginje ne morejo pomagati prav ničesar.

Če bi šli od hiše do hiše in pregledovali, kako so kmetje zavarovani proti ognju, bi našli ogromno število tako nizkih zavarovanj, kakor smo jih zgoraj zabeležili in za katere smo izvedeli šele po nesreči, torej prepozno. Velika večina kmečkih stanovanjskih in gospodarskih poslopij ter pridelkov je zavarovana z ozirom na današnje cene mnogo, mnogo prenizko. Saj smo nedavno našli, da je celo pri enem najuglednejših in najrazumnejših kmetov v Sloveniji poslopje zavarovano za celih 7500 dinarjev. Opozorjen na to, je lastnik takoj priznal, da je prezrlo povišati zavarovanje.

Posestniki bi morali torej pogledati, kako so zavarovani in zavarovalnine povišati, kjer so prenizke. Posebno sedaj, ko se začnejo spravljati pridelki, je za to najprimernejši čas. Zavarovanja povišati na take vsote, da bo kmet v slučaju nesreče imel od zavarovanja res toliko koristi, da si pokrije vsaj večji del škode. Tak nasvet bi sledil z ozirom na zgoraj navedene slučaje, kjer so ponesrečenci bili zavarovani tako nizko, da od tega niso imeli nobene koristi. Toda nasvete je lahko dajati, samo je vprašanje, če so tudi izvršljivi.

Zavarovanja sprejemajo danes pri nas samo privatne družbe. Le-te so se sporazumele, da zahtevajo vse enake zavarovalne premije. Izdale so »sindikatski cenik za zavarovanja v Sloveniji«. Razume se, da to skupno po-

Stara pravda nekdanj.

(Nadaljevanje.)

(Piše Franc Tovornik.)

»Vaša visokost, ta je tisti!« pravi vratar. Gospod samo pokima in mahne z roko v znamenje, da se naj vratar odstrani, a Nergača zopet prevzame silen strah tako, da ne more spregovoriti besede, ko stoji pred močnim blagoslovljenim gospodom. Tako se je bil že na pamet naučil, kako in kaj bo začel govoriti, zdaj pa mu je jezik kar primrznil v ustih. Iz te zadrege mu je pomagal opat sam, ko ga nagovori s prijazno besedo:

»No, kmetič, kaj te je pripeljalo k meni? Kaj te teži, kaj ti je na sredu, da si prišel k svojemu gospodu? Kar povej!«

Zdaj se Nergač ojunaci, pade na kolena in začne:

»Vaše blagorodje naj mi odpusti, da sem se drznil priti pred vašo milost. Ni me prignala moja korist, ampak čut pokorščine, ki smo jo kmetje dolžni vaši milosti. Prišel sem, ker vam preči strašna nevarnost.«

Opat Karlot, kateremu je laskanje dopadlo, takoj pohvali Nergača in ga povabi, da sede na eleganten naslonjač, prevlečen s finim italijanskim usnjem. Nergač še nikdar ni sedel na tako imenitnem stolu. Sree mu začne od veselja močnejše biti. Takoj je vi-

del v svoji grešni duši, kako ga bodo zopet čislali, a med vaščani bo prvi, kakor nekdanj, morda celo še več!

»Pripoveduj sedaj vse, kar veš!« mu prijazno ukazuje opat.

In Nergač je pripovedoval na dolgo in široko, kako se je v Laški vasi vršil zbor. Vendar je pripovedoval dokaj nejasno. Dasiravno se je na sestanku videlo, da je Prislav v šentlenartskih hribih vodja puntarskega gibanja, je Nergač vendarle hotel Kocjana prikazati kot puntarskega kolovodjo, ker bi se ga rad znebil, da bi dobil v roke tepko in morda še kaj več.

»Ali nisi nič slišal, kaj nameravajo v bližnji prihodnjosti? Ali pripravljajo morebiti zopet kake sestanke?« ga sprašuje opat.

»Gotovo bodo zopet zborovali, toda nisem slišal, kje in kdaj bo to,« pravi Nergač.

»Ti pozveduj,« nadaljuje opat »in nam naznani vsako malenkost. Jaz bi lahko dal glavne kolovodje takoj zapreti, toda potem kmetavzarje prehitro oplahim in vsega je konec. Zato počakajmo tako dolgo, da bo vsak, ki misli k puntarjem pristopiti, to izvršil, nato jih bomo enostavno polovili. Nekaj krivecev bomo najprvo mučili, potem obglavili ali sežgali na grmadi, kakor nam bo bolje sodilo. Drugo bomo smrtno pretepli, a vsem zaplenili njihovo premoženje. To zadnje

nam bo morda še najbolj v korist. Ti, Nergač, dobiš toliko, da boš zadovoljen. Torej zapomni si, kaj sem ti naročil! Nikomur ne zini ničesar, nego samo pozveduj! Vsako važno novico nam naznani, toda k nam doli ne hodi podnevu, nego ponoči, da te ne osumijo, kajti potem bi tvoje življenje bilo v nevarnosti, mi bi pa bili ob svojega najboljšega podložnika in prijatelja, ki edini nam je javil hudobno nakano nepokornih nam ljudi. Tako, zdaj si opravil, pojdi!«

Nergač se je nekoliko obočavljaj, kajti mislil je, da bo takoj dobil nekaj cvenka. Toda nič mu ne nudijo.

»Le pojdi, le pojdi! Boš itak hodil ponoči!« mu drugič ukaže z osornejšim glasom opat Karlot.

Nergač se globoko prikloni in gre.

»To ti je pravi lisjak lisjakasti, ta-le človek. Nič mu ni prav verjeti,« pravi opat Zonu, ki je ves čas tiho poslušal. »Najbrž je mislil,« nadaljuje opat, »da bo takoj dobil kako nagrado za svoje čenče.« »Prava reč, če se kmetavzarji kje menijo, kako nas bodo, ko pa nimajo poguma; in če bi res začeli, jim bomo pa pokazali, kaj se pravi upirati se od Boga postavljeni gosposki. Sicer pa moramo mi zdaj takoj v tem pravcu usmeriti pridige, spovedi itd. Mi imamo hudiča, on je hujši kakor temne ječe po gradovih. Z njim mi vladamo in dobro se nam godi, ha, ha! Najhujši udarec

naši vladi bi zadal oni, kateremu bi se posrečilo, spraviti in iztrgati iz vseh jezikov sveta to besedo in pa vero v njo.«

Tako in enako je modroval Karlot Zonu, ki mu pa ni popolnoma verjel.

»Res je kmet neumen, toda tako menda vendar ne, da bi živo verjel v stvar, ki je nikoli ni videl in je mogoče nikoli videl ne bo. Če bo kmet pogubljen, ki celo svoje življenje trpi in gara za nas, ki samo uživamo, kaj bo potem šele z nami?«

Tako je sam v sebe modroval Zon. Zraven je zopet pridno pil in opat istotako.

»Škoda je vseeno,« pravi Zon, »da mu niste dali par soldov, ko je na denar kot koza na sol. Sicer pa je za to še čas!«

BAJKA O ZAKLADU IN NERGAČEVA SMRT.

Ko sta se gospod Karlot in Zon tako pogovarjala, je Nergač stopal doli za Gračnico ter se togotil na skopo gospodo, ki ima vsega zadosti, pa niti svojemu najboljšemu slugi ne dá ničesar. Ves blaten je bil od slabega pota; v čevljih je čutil že mokroto, iz megle pa je še vedno malo škropilo, ko je prišel do mlina, ki je stal tam, kjer se malo nižje spaja z Gračnico potok iz Mišjega dola. Mlinska koleša so se naglo vrtela, a v mlinu so kamni drobili kleno zrnje in ga spreminjali v dišečo moko, da je dišalo

po mlinu, kakor bi stal sredi cvetoče pšenice na njivi. Mlinar je imel luč, treske, s katerimi je svetil in se grel pri ognjišču. Nergač pogleda skozi okno, a ko ne vidi v mlinu nikogar tujega, vstopi.

»Dober večer!« pozdravi mlinarja.

»Bog daj dobroga!« odzdravlja le-ta Nergaču. »Kaj pa vraga tebe nosi okoli v takem vremenu. Sam hudir si ne upa v tem blatu po svetu, ti pa se vedno klatiš okoli, kakor deseti brat.«

Nergač se je bal, da ga bo žlobudrivi mlinar še spraševal o vzrokih njegovega potovanja, zato takoj vpraša, če je njegova ajda že zmlela.

»Ni še; ravno se melje,« hiti govoriti jezikavi mož. »Samo malo počakaj, pa bo hitro. Medtem se malo pomeniva! Povej no, kako je še kaj drugače!«

»Nič prida!« pravi Nergač. »Hudo je za denar. Treba kupiti soli, treba plačati tkalca, treba to in ono, treba nekaj davščine plačati tudi v denarju, ker še vedno ni dosti flake in destetine.«

»Res hudo je pri nas za denar,« pritruje mlinar. »Ali ne veš od kdaj je tako? Nisi nikoli slišal, kako je sam peklenšček pred kakšnimi petdesetimi leti odpeljal iz naših krajev en poln voz denarja? O, meni so moj rajni oče — Bog jim daj dobro! — to velikokrat pripovedovali. Ali ti nisi nič slišal o tem?« (Dalje prih.)

stopanje zavarovalnih družb ne gre za tem, da bi ljudstvo zavarovanja plačevalo čim manj, nego te družbe, ki so v rokah radikalnih, demokratar-skih in klerikalnih bank, se sporazumevajo zato, da bi izprešale iz ljudstva čim največ denarja. In ker si ti bankarski zavarovalci mislijo, da je kmet najbolj neumen, zato so tudi cenik sestavili tako, da mora kmet plačati največ. Vzemimo le zavarovanje za »poslopja z leseno ali mešano spodnjo stavbo«, in sicer tako, da je zavarovana »stavbna vrednost ali streha in vsi deli spodnje stavbe brez zidu«. Za tako zavarovanje se plača v mestih Ljubljana, Maribor in Celje za vsakeh 100 dinarjev zavarovalne vsote 12—15 par, če je streha trda, in 33 do 35 par, če je streha lesena; v vaseh in na posameznih kmetijah pa se v tem slučaju za vsakeh 100 dinarjev plača 25 do 30 par, če je streha trda, 55 do 60 par, če je streha lesena, in 90 do 100 par, če je streha slamnata. K temu pridejo še razne pristojbine. Kakor na tem slučaju, tako se da dokazati na vseh ostalih slučajih, da mora kmet seveda plačevati največ.

Torej, zavarovanja so draga stvar, ker hočejo zavarovalne družbe pri celi stvari seveda mnogo zaslužiti. Direktorje treba seveda zelo dobro plačati, da pridejo čimprej do svoje vile, a delničarjem je treba dati vsako leto toliko obresti, da tudi brez dela lahko imenitno živijo. Kakor skušajo bankarji kmeta izjemati v vseh drugih slučajih, tako tudi pri zavarovanju. Tu je glavni vzrok, da kmetje ne povišajo zavarovalnih vsot. So nekateri, ki so stvar prezrli in so tudi v stanu plačati visoke premije, toda ogromna večina naših kmetov je gospodarsko tako slaba, da niti pri najboljši volji ne morejo plačati premij za tako visoke zavarovalne vsote, ki bi odgovarjale današnji vrednosti poslopij.

Kaj storiti? Kdor more, naj poviša zavarovanje do prave vrednosti. Kdor tega ne zmore, naj poviša, kolikor more. A vsi delajmo na to, da po možnosti ustanovimo kmečko združeno zavarovalnico, v kateri bodo gospodarili vsi zavarovalni kmetje in ne nekaj roparskih denarnih mogotcev. Tudi delajmo na to, da dobimo kmetje čim preje vladno v roke. Ko se to zgodi, bomo že tudi privatnim zavarovalnicam malo stopili na prste, da nas ne bodo več tako odirale. Oziroma mi si bomo takrat napravili pod lastnim vodstvom državno zavarovalnico. Če se pri stvari že kaj zasluži, naj ima to država, a ne poedini goljufi in krvo-sesi iz demokratar-ske, radikalne in klerikalne partije.

Končno pozivamo kmetovalce, da vsled požara ponesrečenim tovarišem priskočijo vselej takoj izdatno na pomoč. Danes meni, jutri tebi! Otrajaj v taki nesreči solze svojega bližnjika, a osobito še svojega stanovskega sotpina!

Občinske volitve.

Županske volitve.

Iška vas: Miha Vrenik, župan; svetniki Franc Steblaj, Franc Škulj. Zavedni člani kmetijske stranke.

Ig: Jože Hitej, župan; Jože Zalar, podžupan; Fr. Tomi, svetnik. Odlični pristaši SKS.

Lipljene: Franc Peterlin, župan; svetovalec: Janez Šaver, Fr. Kralič in vsi ostali odborniki zavedni pristaši SKS.

Log: Ivan Remškar, Log 17, župan; Ivan Lončar, Log 15, podžupan. Odločna pristaša SKS. Delavci imajo dva svetovalec, SLS nič.

Smarje-Sap: Jože Škerjanc, nestrankarski župan; Alojz Javornik, njegov namestnik, odlični naš pristaša. Odbornikov ima SKS 10, SLS 4, delavci 3.

Tomišelj: Jakob Modic, Brest 19, župan, odlični pristaša SKS.

Vrhljene: Za župana izvoljen vrli Josip Modic, Vrbljene 4. Svetovalec: Martin Furlan, Vrbljene 13; Fr. Glavan, Strahomer 13. Tudi vsi odborniki so našli odlični pristaši.

Polhov Gradec: Župan klerikalec. Naši svetovalci: Franc Glavič, Fr. Gerjol, Fr. Nartnik.

Bučka: Kirar Alojz, župan, zavedni pristaša SKS kakor tudi svetovalec Peterlin Janez in Jaklič Matija.

Radence: Jožef Mihelič, Radence 13, župan; Jurij Kobe in Jurij Barič, svetovalec. Vsi pristaši SKS.

Vrh: Jožef Zalec, Vrh 16, župan, pristaša SKS, kakor tudi vsi svetovalci in odborniki.

Gor. Polje: Anton Klinc, župan, vnet pristaša SKS. Vsi svetovalci in odborniki SKS.

Velika Loka: Saje Alojzij, župan, odlični pristaša SKS, kakor tudi vsi svetovalci.

Lesce: Franc Vidic, župan, odlični pristaša SKS. Svetovalci: Ivan Ažman, Jožef Valant, Franc Vovk; vsi SKS.

Ribno: Valentin Kumerdej, župan, kakor tudi vsi svetovalci vneti pristaši SKS.

Podzemelj: Janez Smuk, Mlake 11, župan. Izvoljen z vsemi glasovi. Odlični pristaša SKS, kakor tudi vsi svetovalci. Klerikalci imajo le 5 odbornikov, SKS 12 odbornikov.

KAKO »DOMOLJUB« SAM SEBE BIJE PO ZOBEH.

Predzadnja številka »Domoljuba« zopet lažljivo hvali same »zmage« pri občinskih volitvah. Vse je SLS, občinski odbori, župani in svetovalci. Na četrti strani pa le vabijo svoje zapu-nike, naj jim po končanih volitvah pošljejo natančne naslove županov, občinskih svetovalcev in odbornikov in da naj poročajo, katerim strankam pripadajo. V naslednji notici pa celo piše to pobožno glasilo jugoslovanske kmečke zveze med Slovenci, da naj se občinski odborniki SLS v tistih občinah, kjer je veliko nasprotnikov, organizirajo v poseben klub itd. — Za božjo voljo, čemu pa vse to, ko je vendar povsod zmaga samo naša? A?

Je pa zanimiva zadnja številka »Domoljuba« še z druge strani. Medtem ko vliva ognja korajže v malodušne vrste svojih pristašev, laže čigarso, da je našo stranko ustanovil Jerjav in prorokuje lahkovernim backom, da prihodnji niti SKS niti kdo drugi ne dobi nobenega poslanca več. Vse samo tigri! Čudno je pri tem prorokovanju le eno: zakaj pa potem žalostni klerikalni tigri pospravljajo svoje miznice v Beogradu in zakaj sami svojim znancem pojo žalostno pesmico: oh, toliko nas ne bo nikoli več, če se jih petnajst vrne, pa bo sreča! — Mi bomo s svoje strani poskrbeli, da se ta »sreča« še zmanjša.

Obsojeni klerikalci.

V zadevi tov. Pucelja je bil radi prestopka zoper varnost časti Anton Pavlič, kaplan v Boštanju, od okr. sodišča v Radečah dne 21. julija 1924 obsojen na 200 Din kazni ali dva dni zapore. Obsojen je bil radi tega, ker je 11. marca 1923 na shodu SKS v Boštanju rekel: »Minister Pucelj je pri volih zaslužil nad 500 milijonov, oziroma je dal isto vsoto zaslužiti različnim tvrdkam.«

Radi sličnega prestopka je bil dne 26. t. m. obsojen od okrajnega sodišča v Ribnici Ivan Benčina, gostilničar, Ravne pri Novi vasi, na 800 Din denarne kazni, v slučaju neizterljivosti na 8 dni zapore. Inkriminirano dejanje: Dne 8. marca 1923 je rekel na javnem prostoru v Sodražici: »Pucelj je kot minister državo dal ob 60 milijonov, kje so pa voli.«

Obe zadevi sta se vlekli nad eno leto, ker sta obtoženca ponudila dokaz resnice, a obema se je ta dokaz ponesrečil, ker so jih seveda tudi njihovi lastni poslanci, ki so bili zaslišani kot priče, pustili na cedilu. Oba obtoženca bosta morala trpeti tudi stroške kazenskega postopanja, ki bodo znatni. Torej zopet nove žrtve lažnivosti klerikalnega časopisja!

Razne politične vesti.

»SLOVENSKI NAROD« SE MOTI.

»Slov. Narod« je zapisal o našem listu v soboto sledeči stavek: »Kmet. list«, glasilo Samostojne Kmetijske stranke, se je preselil iz Zvezne tiskarne v tiskarno »Merkur«. Menili smo, da postane s spremembo tiskarne vsaj nekoliko pametnejši, pa smo se motili.« — Ta konstatacija »Slov. Naroda« je točna za ta slučaj, kakor tudi za vse ostalo politično življenje, odkar je bil prodan. Moti se, moti, in kdor mu verjame, zaide sam v zmotu. V omenjenem slučaju pa, če se že sam ne moti, hoče očitno druge spravljati v zmotu s tem, da podtika nekaterim našim vrsticam drugačen pomen, kakor pa so ga v resnici imele. On se namreč »moti« v tem, da generalizira na vso inteligenco stavke, ki veljajo le za one zaslepljene in bankam prodane duše, ki šarijo z mladinsko bankarsko politiko po deželi ter vznemirjajo enodušne vrste naprednega kmetijskega ljudstva, rujejo proti SKS ter farbajo ljudstvo, da bi samo sebi škodovalo. To avtomobilsko gospodo in prodani »Slov. Narod« pošilja »Kmetijski list« na sladoled, poštno inteligenco pa vabi v svoje vrste. Ta poštna inteligenca se ni še nikoli istovetila z mestno frakirijo, ampak ravno demokratsko-radikalna vlada je poštno duševno delavstvo spravila na tako stopinjo, da živi v

slabših razmerah kot najrevnejše ročno delavstvo, dočim se demokratska šimifrakirija z orjanskim znakom pretepa in popiva po ljubljanskem baru.

NASILJA V BOSNI.

Za 13. julija so sklicali zemljoradniki v Savski most veliko zborovanje. Radikolno-demokratski culukafri so shod prepovedali. Celo okraj je pri zadnjih skupščinskih volitvah dal nad 4500 zemljoradniških ter samo 503 radikalne in nič demokratskih glasov. Priti v takem, čisto zemljoradniškem okraju radikalno-demokratski lopovi ne puste zborovati kmetom. Zakaj ne? Ker se boje probujajočih se kmetov, ki se vedno bolj začenejo zavedati svojih pravic v naši kmečki državi. Toda naj si nasilneži zapomnijo, da se je, kar svet stoji, kruto maščevalo še vsako nasilje.

RADIKALNO - DEMOKRATSKA DIV-JASTVA V BOLGARIJI.

Radikalno-demokrati v Bolgariji na divji način nadaljujejo s preganjanjem in pobijanjem zemljoradnikov. Mnogo so jih zopet brez krivde vrgli v ječo, a dva so ubili.

Strankine vesti.

Radomlje. Pretečeno nedeljo se je vršil javen shod SKS. Predsedoval je tov. Peter Rojc. Poročal pa tov. posl. Pucelj.

Podgrad. Shod pri Ambrožiču. Poročal je tov. geom. Mravljje.

Smihel. Ker je javen shod prepredel dež, se je vršil sestanek. Poročal je tov. Bukovec.

Dopisi.

Maribor. Radikalni listič pripoveduje, da se je peljal minister Trifković skozi Maribor in da se je posebno »živno zanimal« za občine, ki so bile od toče prizadete. Še več! V svojo beležnico je zapisal imena prizadetih občin ter obljubil pomoč. Tu se zopet vidi, kako lopovsko skušajo brezvestni politiki izkoriščati uboge kmeta. Mar mislite, da je cilj radikal-skega zanimanja za kmeta ljubezen do kmeta? Kaj še! Oni mislijo na to, kako bi kaknega nepoučenega in lahkovernega kmetiča polovili, da pri volitvah glasuje zanje. To je tem mestnim lopovom cilj in nič drugega. Vržejo par obljub in dinarjev ljudem samo, da jih prevarijo! Prav ste pisali v zadnji številki »Kmetijskega lista« v članku o toči. Naj bi si kmetije tiste besede dobro zapomnili. (Op. ur.: Baš Trifković je bil isti minister, ki je izdelal lani tak zakon za zavarovanje proti škodi od toče, da ga nihče ne more izvršiti.)

Podzemelj. Občinske volitve so se vršile pri nas 2. julija. Upravičenih volilcev je bilo 328, volilo jih je 247. Naša napredna lista je dobila 173 glasov, 12 odbornikov, klerikalna lista 74 glasov, 5 odbornikov, tako, da smo klerikalce popolnoma porazili. Ko je g. kaplan slišal, da je zmaga naša lista, ni vedel, ali je živ ali mrtev, ni vedel, ali stoji ali hodi ali mirno spi. Šele čez pol ure si je sapo potegnul in malo k sebi prišel, da stoji na nekem travniku, kjer je čakal na izid volitev. Drugim klerikalcem je od strahu srce v hlače skočilo, ko so zvedeli, da so propadli. G. kaplan, ves vaš trud je bil zaman; blatenje po »Domoljubu« ni nič pomagalo, niti g. Röttel ni mogel nič pomagati. Ne Miko Maruškin, ne Mikolašov vam nista mogla nič pomagati, ni čuda, da je g. kaplan tako skumral, saj bi si bil skoraj noge in jezik »znučal« pri agitaciji. G. kaplan, če ste Kristusov namestnik, izpolnitej zapovedi božje: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!« ne pa sejati sovraštvo po občini. G. kaplan, pridite si še po bere, jo boste dobili za svoj trud! — Bog živi volilce občine Podzemelj, ker so pokazali, da si bomo kmetje sami gospodarili!

Iz Zgornje Šiške. »Jutro« čeka o natolečevanju. Vprašamo, kdo je prvi začel: »Jutro« in »Domovina« ali »Kmetijski list«? Ako dopisnik misli, da ima pohlevnega šolarčka iz drugega razreda, ki se ga lahko obklada z oslom in drugimi takimi imeni, se zelo moti. Ako imate »inteligentje« pravico napadati z imeni, kakor ste storili v »Domovini«, imamo kmetje tudi pravico, da vam odgovorjamo z imeni. Glede volitev starešinstva smo se obrnili na pravo mesto, ker smo s prvega dobili takoj odmev, z drugega ga pa pričakujemo. Po mnenju dopisnika bi imelo vzorno županstvo tudi volitve starešinstva o pravem času izvesti. Pritožba z naše strani ni bila

proti volitvam, ampak proti sestavi demokratske liste. Čudno, da »inteligentni« demokratje ne vedo, da mora biti kandidat star 24 let, vaš jih pa še 23 ni bil. Kar se tiče našega kandidata, ki ni imel volilne pravice, je po našem krivda vzornega očeta župana, ki je vedel, da je domač rojak in doma na posestvu s celo svojo družino že nad dve leti, ker pa ni bil siguren njegove kroglice, zato ga ni vpisal v volilni imenik. Za drugega, ki pravite, da ima varuha za svojo osebo, mi ne poznamo nobenega, če ni to dopisnik »Jutrovega« članka, ki ni gospodar svojih možganov, sicer bi ne čakal takih neumnosti. Glede reklamacij smo vam pa že povedali, da je treba samo občinskega potrdila in ne policijskega, torej je dokazano, da je stvar zakrivilo 20-letno »vzorno« županstvo. Za glasove naj vam velja dopis z dne 2. VII. v »Kmetijskem listu«, ko smo vam povedali, zakaj ste jih dobili 170. O vzornem vodstvu občine vas opominamo, da ste nam dolžni odgovora, kaj je ukrenil g. župan o novi šoli in požiralnih jamah v Krisperjevem vrtu, tudi o hodnikih bi lahko precej govorili, pa naj zaenkrat zadostuje. Gozdove bi vsak demokrat lahko dobil tako poceni, kakor sta jih Jožek in Andrejček, ker je bila prilika vsem enaka. Inteligentnega Janezka tudi niso več stali, če je pa slučajno katerega kupil in plačal, ga gotovo ni z denarjem, ki bi si ga sam prislužil v potu svojega obraza in z žuljavimi rokami, ampak s pomočjo krvavih žuljev delavstva. Jožek in Andrejček pa tudi nista tako slepa, da bi ne videla, kako rad se vsede vsiljivi Gustelček k polni mizi, ki je obložena s pomočjo krvavih žuljev delovnega ljudstva. O Gustelček! Gustelček! Kandidature g. nadučitelju nihče ne oporeka, želeli pa bi, da bi svojo službo marljivo izvrševal. Mi proti Orjuni nimamo ničesar, a po izjavi vašega Andrejčka Orjuna za vas ni privlačljiva. — Vam delavcem svetujemo, da si obudite spomine na medvojnne čase občinske aprovizacije, kako so vaše žene dobivale repo namesto krompirja, katerega so za boljše ceno drugam peljali itd. Zares ljubijo demokratje delavstvo, da po dektektivih iščejo komuniste; imajo jih pa na svoji listi. SLS je menda dobro znana izvolitev krajnega šolskega sveta v St. Vidu, ki je šla za demokrate po stanjanje v žerjavico. Upamo, da takega pakta ne bo sklepala več. — Na »Poslano« g. nadučitelja Korbarja v »Jutru« z dne 27. VII. izjavljamo, da se bomo podpisovali pod članke takrat, kadar se boste vi, ki ste ta boj izžvali. G. Korbarju svetujemo, da naj raje razpiše nagrado 2000 Din za tiskovni sklad SKS, če se mu dokaže pred sodnijo s pričami, da je resnica, kar je pisal »Kmet. list« o njem. Če še kaj rabite, se o priliki zopet oglašite. Jožek in Andrejček.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Dne 20. t. m. se je vršil pri nas ob številni udeležbi mošt in fantov sestanek, na katerem sta poročala g. dr. Vošnjak iz Maribora in pa g. Tomšič, predsednik Zveze društev kmetijskih fantov in deklet, iz Ljubljane. G. Tomšič nam je v dolgem in stvarnem govoru oral namen in pomen teh društev v kulturnem in vzgojnem smislu ter govoril o njihovem delu za uspešen procvit in napredek kmetijskega ljudstva, govoril je tudi o uspešnem delovanju že obstoječih društev na Kranjskem. Na sestanku se je tudi konstituiral pripravljalni odbor. Priglasilo se je tudi že precej članov. Lepo uspeli sestanek je pokazal, da se tudi naša kmet-ska mladina počenja zavedati potrebe za svojo stanovsko organizacijo, ki vzbujajo povsod splošno zanimanje in zaupanje.

Dol pri Ljubljani. No, sedaj pa imamo, to se pravi ima kovač Kuhar, kar je hotel imeti in kar je kahal pred občinskimi volitvami. Klerikalna večina je potrebna v občinskem odboru, če se hoče občinsko kaso olajšati in »zaslužne« delavce poplačati. Kdo pa pravi, da organist ni nič agitiral? In če je agitiral za klerikalce, se mora to delo plačati. In glej ga kovača Kuharja. Kdo bi si mislil, da bo takoj pogruntal, kje se dobi denar. Že na prvi seji občinskega odbora stavi resen predlog, da občina poviša plačo organistu na 5000 K. Prvič občina sploh ni dajala organistu nikdar obvezne plače, ampak le par sto kron prispevka; drugič, kaj pa občino sploh briga organist? To je cerkvena stvar in basta. Da je bil pa edini namen klerikalcev polastiti se občine in iz njene kase kratkotalo njihovim agitatorjem odšteti plačo, to vidi menda že vsak Žigrovec. Pa ne boš, Jaka! Drug kovačev predlog je bil, da se županu poviša plača na 12.000 K. Takole bi bili vsi klerikalci preskrbljeni. Imenina skrb za občinski blagor. Res, da so se klerikalci pred volitvami za-

stonj in imenitno vozili, jedli kisle vampe in se zalivali z božjo kapljico, toda to bo salaminat draga ohcet. Tudi kovač Spure (pardon monter) ve, zakaj se tako strašno poteguje za povišanje plač. Uboga občinska kasa, dokler bo ležala na tebi klerikalna mora!

Sv. Jurij ob južni železnici. Kakor ste že poročali, je v naši okoliški občini propadel pri županskih volitvah oficijelni županski kandidat SLS in je bil izvoljen naš kandidat s 13 glasovi, čeravno je odbornikov SKS le 9. Samoumevno je to silno zmešalo črne butice in našle so neko malenkostno formalno napako za rekurz. Oblast je klerikalcem ugodila in razpisane so bile nove volitve za starešinstvo. Klerikalci so drugo premetosti naše, da naj volijo drugo osebo iz naših vrst za župana, a naši so ostali mož-beseda in zopet določili s pomočjo štirih poštenjakov iz SLS liste dosedanega župana tov. Rateja za kandidata. Klerikalci so, da se izognejo sramoti, hočeš, nočeš, glasovali tudi za njega; tako je bil naš kandidat soglasno ponovno izvoljen. Zadnjič so klerikalci pri svetovalskih volitvah zmagali z enim glasom večine, a to pot je sreča hotela, da je dobila naša lista večino in so izvoljeni samo kandidati naše liste in sicer tovariši: Miha Guzej, Martin Klanjšek, Blaž Urleb, Ferdo Uranič, Miha Zupanc in Jernej Sivko. Tako je torej klerikalna »zmaga« v občini okolica St. Jurj! Novi občinski upravi kličemo: Krepklo na delo za dobrobit vseh občanov! To in nič drugega naj bo naša skrb in ljudstvo vam bo hvaležno.

Pevna pri Stari Loki. V nedeljo, 20. t. m. je našo drugačo mirno vas zbudilo iz spanja silno vpitje. Slišale so se skoraj same italijanske kletvine, kakor »auf biks«, »porka dijo« in še druga lepša imena, zato smo mislili, da bodo Italijani zasedli vas. Ko so pa zadeli skupaj, se je udel njih pozdrav: »Hudič, pa me uduar', če se upaš!« takrat smo spoznali, da so to starološki orli in njihovi rezervisti. Ker pa je bil oberorel v manjšini, ni udaril, ampak otvoril je konferenco, kjer so si delili neko žensko krilo. Njegov zastavonoša je med tem časom meril obopni jarek ter na vsa vprašanja odgovarjal, da je za »avtonomijo«. Ker nista dosegla uspeha pri konferenci, sta z besedami: »Auf, moja bol« zopet odšla. Zaslišalo se je še par lepših rim, nato je nad vasjo zavladal zopet nočni mir. Mi pa smo spoznali njih kulturo, saj še tuja lastnina ni imela miru.

Babinci pri Ljutomeru. Tov. Marko Cajnko, kmet v Babincih, je plačal pri Kmetijski podružnici članarino. Ni morda nov član, nego je pri družbi že 40 let. Ker pa mu je bil »Kmetovalec« naenkrat ustavljen, gre k podružničnemu načelniku, v vsakem pogledu zelo značajnemu Košarju, vprašat po vzroku. Košar je plačilo članarino priznal in rekel, da mora pomota biti v Ljubljani. Nadalje je omenil, da tudi ne ve, pri kateri stranki je pritožnik. Cajnko se je seveda na to nesramno Košarjevo opombo pritožil na vodstvo v Ljubljani, kaj ima neki strankarstvo opraviti z naročnino za »Kmetovalec«? Kakšne lopovščine so zopet to? Ali kmetje ne moremo takega lopova enkrat pognati s kroga? Če misli Košar s takimi stvarmi v podružnici pospeševati razvoj kmetijstva, mu zagotavljamo, da se mu bo vse maslo scedilo z glave. Za to bomo skrbeli!

Radomlje. Naša kraj. org. SKS je sklicala prošle nedeljo popoldan javen shod pri Nastranu. Lepo obiskanimu shodu je predsedoval vrli pristaš tov. Peter Rojc. Tov. poslanec Pucelj je obširno poročal o političnem in gospodarskem položaju v državi ter temeljito pojasnil razliko med kmetijsko stranko in meščanskimi, ki temelji na nasprotujočih si gospodarskih interesih. Navzoči so splošno pritrjevali izvajanjem tov. poslanca in odobravljal politiko kmetijske stranke. Isti popoldan so se vršile tudi vaje devetih gasilskih društev v Radomljah.

Sv. Peter pri Mariboru. Pri nas bodo dne 10. avgusta občinske volitve. Naši klerikalci imajo precejšen strah pred njimi. Njihova kandidatna lista ima biti jako zanimiva; tu imate celo mežnarijo skupaj zbrano. Na listi so imena, ki imajo umazano preteklost na vesti. Likovec je znan kot velik prijatelj sodnije in velik dobrotnik viničarjev. Tega nameravajo postaviti za župana, ako bi zmagali klerikalci. To bodo za St. Peter enkrat zlati časi! Potem nek Ganzer Anza, ki ga poznajo skoro vsi jetniški pazniki, se tudi silno trudi za klerikalce. Pa še nekaj takih muh imamo, a ne bojimo se nič, ker imamo upanje, da

naši volilci ne bodo šli tej Fluherjevi in kaplanovi bandi na lim. Drugič več!

Smihel. V nedeljo, dne 3. avgusta se bodo vršile pri nas občinske volitve. Može in fantje, dolžnost vaša je, da greste brez izjeme vsi na volišče ter oddaste svoj glas v 4. skrinjico, ki vam zagotavlja, da bo ostal župan v Smihelski fari. Slov. ljudska stranka se je dogovorila, da če dobi večino, bo županstvo v Stopčah. Volilci fare Smihel, v vaših rokah je sedaj, kako boste odločili; za vaše koristi se borimo, borimo se za to, da ostane županstvo v Smihelski fari, kakor je bilo to vedno do sedaj. Ne dajte se premotiti od klerikalcev, ki vas bodo nagovarjali, da ostanite doma samo, da bo večina odbora v Stopčah. Vsi na volišče in oddajte svoj glas v 4. skrinjico! To je skrinjica poštene kmetijske stranke.

Bučka. 22. t.m. smo izvolili za župana načelnika kraj. org. SKS tov. A. Kirarja. Zdej bodo naši vrli odborniki imeli menda mir pred odpadniki, ki so si doslej brusili pete od enega do drugega ter jih nadlegovali, naj se tudi oni izneverijo SKS. Ali bila je vsaka beseda zastoj. Lepa hvala vsem, ki so pripomogli do zmage. Hvala tudi dosedanemu županu, ki je krepko podpiral našo listo, dasi ravno ni več kandidiral za župana. Da bi bili vsi tako nastopili, tedaj klerikalne liste sploh ne bi bilo!

Iz Zavreč pri Ptuj. Uradna izjava. V zadnji številki »Slov. Gospodarja« se po stari navadi na lažnjiv način napada občinsko gospodarstvo in podpisane župana kot takega in sicer edino le iz volilnih namenov, da bi se v zadnjem trenutku pridobil z lažni volilce na svojo stran. Naproti tem nesramnim lažem se uradno ugotavlja sledeče: 1. Računi l. 1921, 1922 in 1923 so soglasno v rednih sejah (tudi od klerikalnih odbornikov) potrjeni in odobreni ravnotako od okrajnega zastopa v Ptuj in sicer letošnji z dne 16. VII. 1924. 2. Računi iz l. 1921 izkazujejo 7665 K prebitka, iz leta 1922. je 7349 K 35 vin. prebitka, a računi iz preteklega leta izkazujejo 326 K 70 vin primanjkljaja. Ta primanjkljaj je nastal, ker se je za ceste mesto proračunjenih 20.000 K izdalo 26.000 K; nadalje so se morali štirje mostovi vsled prijave nekega pijanca klerikalca popraviti in ograditi, kar ni bilo predvideno v proračunu in je stalo okroglo 3000 K. Delo teh mostov se je moralo na ukaz okr. glavarstva v snegu in mrazu v teku 8 dni izvršiti in je trajalo teden dni. 3. V blagajni občine Zavreč je vedno toliko denarja, da se nikomur nič na dolgu ne ostane, kar je gotovo pri malokateri občini v Halozah slučaj. Tako se je tudi v občinski seji dne 27. t. m. ugotovilo v obč. blagajni 10.822 K. Pri tem se je tudi izkazalo, da je občina pod županovanjem župana Troha sukcesivno zniževala občinske doklade od 400% do 150%, pri vsem tem pa se je prav pridno popravljalo ceste in mostove. — Občinski urad Zavreč, dne 27. julija 1924. T. Murkovič, blagajnik.

Razno.

Poštnemu ravnateljstvu. Od več strani dobivamo pritožbe o nerednem dostavljanju našega lista. Ker menda odslaj pošto niso več ti samo za demokrate, upamo, da se bo napravil red in ne bo več pritožb glede dostavljanja »Kmetijskega lista«.

Prvi novi letni sejem bo v Vel. Laščah dne 16. avgusta na dan sv. Roka. Sejem bo za živino in kramo.

Deset let je poteklo zadnjo soboto od dneva, ko je izbruhnila svetovna vojna, ki je uničila Avstrijo, Nemčijo in Rusijo, tri do tedaj najmočnejše države.

Seja Mlekarskega društva je v nedeljo dne 3. avgusta ob 9. uri v gostilni pri Mraku na Rimski cesti. Ker se obravnavajo zelo važne stvari, je potrebno, da se udeležijo vsi kmetje, ki se pečajo z mlekarstvom. — Perko.

Sleparija z vojnim ujetništvom. V Trbovljah je ugledna rodbina Krevljeh. Janez Krevelj je prišel v rusko ujetništvo. Ze več let se ni oglašil več in se tudi ni vrnil, vsled česar je bil proglašen za mrtvega. Vdova se je zo-

pet poročila. Pred par dnevi pa se pojavil v Trbovljah mož, ki je trdil, da je Janez Krevelj. Razume se, da je ta trditev v hiši Krevljeh povzročila mnogo skrbi in žalosti, ker so vsi, mati, brat in žena Janeza Krevlja, takoj spoznali, da imajo opraviti z goljufom. In res se je končno izkazalo, da se goljuf zove Jožef Očko in sploh ni iz Trbovelj doma. Hotel je Krevljeve ogoljufati za večjo vsoto denarja.

Okrožni zlet posavskega okrožja Zagrebačke sokolske župe v Sv. Križu pri Kostanjevici je predurmi. Ker niso še vsa društva vrnila prijavnih pol, jih tem potom ponovno prosimo, da to nemudoma store. Apeliramo pri tej priliki na cenj. občinstvo, kakor tudi na vsa sosednja kulturna društva, da nas polnoštevilno obiščejo. Iz Sv. Križa ni še nikdo odnesel slabih spominov, upamo da jih tudi toplot ne bo. Oddaljenejšim gostom bomo preskrbeli cenen prevoz iz kolodvora Videm-Krško ali Brežice. Javite takoj številu udeležencev in čas prihoda. Zdravo!

Strašen čin obupane matere. Dne 21. julija t. l. okoli poldne je prišla na Weinzörtlški most v Gradcu neka ženska s tremi otročiji. Preden je mogel kdo posredovati, je žena v velikem lo-ku zmetala vse tri otroke v Muro in nato skočila še sama v reko. Vsi otroci so utonili, ženino truplo je pa voda zanesla v pijonirske naprave, odkoder so ženo po silnem trudu onesveščeno rešili. Nesrečnica je 30 letna Ivana Strompfel. Otroci so bili stari eden 2 meseca, drugi dve leti in tretji štiri leta. Ženo so pognale v obup nesrečne družinske razmere.

Žalostna smrt zakonske dvojice. V vasi Jelševnik št. 2 pri Crnomlju sta živel zakonska Peter Turk in njegova žena Neža; oba že v letih; on je bil star 76 let, ona pa nekaj nad 60. Mož se je zadnje čase udal pijančevanju; postal je čudak, ženo je pretepaval, zaveličal se je življenja in si je dvakrat hotel prerezati vrat. Dne 8. julija t. l. se je zjutraj napil rakije in potem je šel od doma; dne 17. julija so ga našli utopljenega v Dobličanki. — V nedeljo, dne 20. julija pa so našli njegovo ženo v hiši umorjeno. Sum pada na nekega surovega berača, ki je dvakrat prej prišel k njej in je zahteval, naj mu da obleko pokojnega moža.

Žalostna smrt matere in dveh otrok. Predzadnji petek ponoči je besnela nad Vukovarom in okolico strašna nevihta. Po ulicah je drla voda v potokih in se zlivala v Donavo in Vuko. V tem nalu se je vračala z dela dničarica Liza Herman; v naročju je nosila šestmesečnega dojenčka, za krilo pa se je držal šestletni sinček. Le-ta je padel in voda ga je takoj odnesla s seboj. Mati je prestrašena planila za dečkom, pri tem pa ji je iz rok padel dojenček, ki ga je voda istotako odnesla. Mati je hitela za otroci, a valovi so zgrabili tudi njo ter jo pokopali. Na njene klice so bili pritekli ljudje, a prepozno. Trupla matere in otrok so naslednji dan potegnili iz vode.

Nepredvidno ravnanje s puško. Anton R., posestnikov sin v Kalobju, je prišel šele nedavno od vojakov domov. Dne 20. aprila t. l. ga je pozval njegov oče, naj mu razkaže, kako se sedaj pri vojakih ravna s puško. Ne da bi bil sin vedel, da je puška nabasana, jo je vzel v roke ter dvignil v smeri proti svojemu očetu. V položaju »gotovo« se je puška naenkrat sprožila, zadela očeta v vrat ter povzročila takojšnjo smrt. Vsled tega nepredvidnega ravnanja je bil nesrečni mladenič sedaj še pred okrožnim sodiščem v Celju obsojen na 14 dni postrežnega zapora.

Samomori v Mariboru. V soboto, dne 19. t. m. se je pri mestni klavnici na obrežju Drave sprl neki fant s svojo 18-letno ljubico ter jo ustrelil s samokresom. Nato je plaval po Dravi proti mostu in kmalu izginil v vrtincu. Doslaj ga še niso našli niti ugotovili identitete nesrečnih zaljubljenecv. — Predvčerajšnjem pa se je na Pobrežju ponoči obesil 57-letni železniški delavec Jožef Partlič. Zapustil je ženo s štirimi nepreskrbljenimi otroci. Eden pa še na potu. Umrli je bil alkoholik.

Vola je ukradel Alojz Amon, posestnik v Virštajnu. Obdolženec je bil par dni pred tatvino v Sodni vasi pri posestniku Alojziju Otorepcu, kjer je videl lepega vola. V noči od 3. na 4.

maja ga je odgnal v Slovensko Bistrico, kjer ga je hotel na sejmu prodati. Obdolženec se zagovarja jako nerodno. Trdi, da je srečal na cesti pri Podčetrtku nekega nepoznanega moža z volom, kateri pa je živinčar takoj pustil na cesti ter pobegnil, ko je zagledal prišedšega obdolženca. Nato je baje hotel postaviti ukradenega vola na sejem v Slovenski Bistrici dne 5. maja, da bi imel posestnik ukradega vola priliko ga zopet dobiti nazaj. Okrožno sodišče v Celju seveda temu zagovoru ni moglo verjeti ter je obsodilo Amona na 5 mesecev težke ječe.

Dva velika vloma na deželi. Po raznih krajih na deželi so vlomi v zadnjem času vedno pogostejši. Pred nekaj dnevi sta dva mlada potepuha udrla v hišo posestnika Ivana Krepeka na Slemenu pri Sv. Kiržu in mu odnesla veliko raznih dragocenosti, orožja, gotovine, obleke ter srebrnega denarja v približni vrednosti 10.000 Din. S plenom sta se nato umaknila čez mejo v Avstrijo. — V Jurčevskem vrhu pa se je neki nepoznani tat splazil v stanovanje posestnika Jurija Čučeka, vdrl v omaro in si prilastil listino z 11.000 dinarji, samokres ter pobral še izpod strehe nekaj slanin in pšenične moke. Skupna škoda znaša 12.490 Din.

Žepne tatvine v Metliki. Ob priliki sejma v Metliki je prišlo na sejem tudi več uzmovčev, brčkone iz Hrvatske, ki so izvršili več malih žepnih tatvin. Večjo srečo pa je imel eden izmed njih pri posestniku Matiji Pezdurju. Potegnil mu je namreč iz notranjega žepa suknjiča rumeno usnjato listino z vsebino okrog 7000 Din, in sicer popolnoma neopaženo. S svojim plenom se je nato odstranil popolnoma neovirano.

Gospodarstvo.

NAŠA DOLENJSKA KONJEREJA.

Dolenjska se ne peča vsa s konjerejo, temveč je prav mnogostranska. V prvi vrsti se peča sploh z živinorejo ves njen vzhodni del, to je oni del, ki ga tvorijo del političnega okraja Novo mesto in cel politični okraj Krško. Ti deli se precej ekstenzivno pečajo z živinorejo, ki tvori glavni vir dohodkov prebivalstva. Tako vidimo tu veliko nadprodukcijo prašičev. Vsak posestnik, naj bode majhen ali pa velik, se peča v veliki meri z svinjorejo in ima v to svrhu svoje število plemen-skih svinj. Prašičke pa, ki dosežejo starost 8 do 12 tednov, redno vsak odprodaja na prašičjem sejmu v Novem mestu. Prašičke krmi posestnik po odstavljanju največ z mlekom. Vsled tega ima vsak prašičerejec tudi kravo, ki mu poleg mleka donasa tudi tele. Ta teleta se pa le v tolikem številu obdrže doma, v kolikor se kaže potreba novih krav dojníc, medtem ko gredo stare krave na trg v odprodajo. Vsa druga teleta se odproda ali v zakolj za Ljubljano ali pa v rejo za vožne vole. Ti poslednji gredo največ v vi-

Kar Vi potrebujete,

to je ELZAFLUID. To pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine! — Poizkusna pošiljka Din 27.—. — Lekarnar Evg. V. Feller, Stubica Donja, Elza trg št. 344, Hrvatska.

Hirska posojilnica,

Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8/L, sprejema hranilne vloge po 8%. Večje in stalne vloge do 12 %.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Edino najboljši šivalni stroji in kolesa so

JOSIP PETELINC-a LJUBLJANA

(blizu Prešernovega spomenika ob Ljubljani)

znamke GRITZNER in ADLER za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo v vseh opre-mah, najnižja cena, 10letna garancija.

Ponk v voženju, krpanju perila in nogavic dobe kupci strojev brezplačno.

Istotam igle, olje, posamezni deli za stroje in kolesa. Sprejemamo tudi popravila.

šinske vasi v Gorjancih. Za vožnjo in za delo sploh se v teh krajih uporablja skoro izključno le konj.

Konjereja se tu razvija največ po ravlini in njej obmejnem pobočju. Je to dolina oziroma ravnina Krke in deloma tudi Mirne. Na tem predelju se nahajajo občine: Orehovica, Bela cerkev, Mirna peč, Šmarjeta, St. Rupert, St. Jernej, Škocijan, Mokronog, Bučka, Raka, Kostanjevica, Cerklje, Sv. Križ in deloma tudi Krško z okolico. V večini teh krajev je konj kot prometno sredstvo neobhodno potreben, kajti ti kraji so po večini oddaljeni od železnice in tu drugih prometnih sredstev ni izvemši pošto avtomobilno zvezo, ki pa na konjerejo nima nikakega vpliva. Znano je namreč, da izvajajo ravno železniške proge velik vpliv na konjerejo in povzročajo v smernicah iste v krajih, skozi katere stečejo, že nekaj letih naravnost prekucije. Toda ne samo železnice, temveč tudi trg izvaja svoj vpliv, ki pa je mnogo manjši in prihaja šele v drugi vrsti v poštev. Vsled tega se je v teh krajih razvila konjereja, ki je po zlahtnosti konja prvi v celi Sloveniji in katera ima celo svojo zgodovino, v katero je treba v svrhu razumevanja malo poseči.

Naša mlada država je glede konjereje že takoj ob njenem postanku utrpela veliko škodo s tem, da ji je bil vnaprej odvzet prvovrsten konjogostveni zavod Lipica na Krasu. Ta zavod je tisti, ki je vplival glede konjskih pasem na celo južno Slovenijo. S svojimi lipicanci, katerih italijansko-španska kri je še bolj požlahtena s pristnimi berberskimi arabi (Siglavi, Gaslem in Managi) je prodira preko cerkniške in loške doline, čez Kolčevje in krško dolino prav v sodni okraj Brežice, ki je še v letu 1890 imel lepo lipicansko konjerejo. V Lipici se je bil že v letu 1580 ustanovil dvorni konjogostveni zavod, in sicer iz italijansko-španske krvi, ki je še sama na sebi arabske zlahtnosti. Ta kraj na Krasu je bil jako srečno izbran in na razvoj te pasme so bila kraško vreme, hrana in pa tla odločilna, kajti razvila se je jako vzdržna pasma, ki je zadobila tudi krasna kopita. Vsled tega je pridobila ta pasma vse predpogoje za razširjenje. Tako se je zaredila tudi v krški dolini lipicanska pasma. Vendar pa ni ta pasma popolnoma obvladala tukajšnje konjereje in je pravzaprav obstojala cela mešanica. Šele pozneje, ko se je začelo dostavljati državne žrebce v svrhu plemenjenja in so bili ti žrebeci največ anglo-arabske krvi, je konjereja požlahtenela. Zato pa je na konjerejo v tej dolini postala pozorna tudi Kmetijska družba, ki je v letu 1873 sklenila v St. Jerneju kot nekakšnem geografskem središču te doline postaviti žrebetišče. V to žrebetišče so se sprejemala samo žrebeta lahke zlahtnejše pasme. Žalibog to žrebetišče ni dolgo obstajalo, to najbrž radi tega, ker je bil izbrani prostor za pašo precej neugoden.

Navzlic temu se je investiral denar za barako, ki je služila kot nočno zavetišče za žrebeta in ograjo za veliki travnik posestnika Bučarja, na katerem se je postavila baraka, ki še danes stoji. Pozneje, ko so se upeljale redne konjske dirke, se je postavila še zelo lepa tribuna. Te tribune žalibog ni več. Ker je namreč prostor lepo raven, se je uporabljal tudi za dirke, ki so bile bolj klasifikacijske dirke, a so obstojale žalibog le do kakega l. 1903. Obnovile so se zapet v l. 1920 in jih je prevzelo 1921 ustanovljeno »Jahalno in dirkalno društvo v St. Jerneju« v svoje roke.

Kaj je uplivalo ugodno na razvoj konjereje v teh krajih? Izven že navedenih vzrokov so glavni pospeševalci konjereje ugodno v ravlini ležeči pašniki. So to velikanski kompleksni zemlje, ki niso popolnoma nič obdelani, deloma celo skrajno zane-marjeni. Nekateri izmed njih tvorijo komplekse preko 100 oralov (Roje-Mihovec in Tomažja vas - Dobruška vas). Na teh pašnikih se nahajajo kobile z žrebeti in starejša žrebeta po cel dan razen opoldanske ure v najhujši letni vročini. Seveda je jasno, da bi ta svet, razdeljen med upravičence in racionalno obdelan dajal lastnikom mnogo več koristi. Toda glede konjereje je velike važnosti, kajti na teh pašnikih se žrebeta prosto gibljejo in so celi dan na svežem zraku, kar

je žrebetu vsled slabih hlevov neobhodno potrebno. Žalibog so ti pašniki v veliki meri močvirni in njih upravičenci ne vidijo potrebe investirati kapital v pašnike ter jih osušiti. In končno se niti ne pobrigajo, da bi se ti pašniki vsaj racionalno pasli, temveč vsi puste mirne volje, da se živali kljub vaškim pastirjem vse na vprek pasejo. Vsled tega služijo ti pašniki in prvi vrsti le kot sprehajališče konj in žrebet. Ako bi pa morali posestniki držati svoje konje in žrebeta preko celega leta v svojih hlevih, bi imelo to jako slabe posledice za živali, to prvič radi nizkih in večinoma slabih hlevov (dobri hlevi so še redki) in drugič radi gnojnice, ki se nahaja največkrat tik pred hlevnimi vrati. Skozi mala okenca, ki so preko zime radi mraza še zamašena in skozi stene prihaja malo zraka in še manj svetlobe, a skozi vrata zanaša zrak še amonijakov duh iz gnojnišne luže. Radi teh stvari zadobivajo pašniki še večji pomen.

Nadaljnji činitelj, katerega bi se moralo zopet vpeljati in ki je bil velike važnosti, je bilo izdavanje evidenčnih kobil s strani vojaške uprave. Dobrim konjerejem so te evidenčne kobile mnogo pomogle, kajti oskrbnik je imel že vnaprej zagotovljeno lepo vsoto za dobro žrebe in po šestih letih mu je zlahtnokrvna kobila ostala v popolni lasti ter mu še naprej rodila žrebeta, s katerimi je potem po svoji lastni volji razpolagal. Žrebečarske postaje so seveda s svojim dobrim, deloma prvovrstnim materialom odločilno vplivale na razvoj konjereje. Še pred tremi leti so prihajali na postaje sami polarabci, lipicanci, anglo-arabci in angleži. V prvi vrsti so bila priljubljena imena: »Favoric«, »Gidranc«, »Noni-us«, »Furiosos«, tudi »Bonné Mr-zuk«, »Predswit« itd. so bila cenjena. Ta plemena so blagodejno vplivala na konjerejo, da se je razvila tako zlahtna pasma, da je celo državna uprava nakupila nekaj žrebičkov v teh krajih. Pri tem je treba upoštevati tudi dejstvo, da je svetovna vojna med tukajšnjim konjskim materialom tako gospodarila, da je bilo povojno stanje zelo žalostno in da se je moralo pričeti takorekoč nanovo. In vendar se je konjereja tako lepo opomogla navzlic vsem neprilikam. A v l. 1922 je postavila Uprava državne žrebečarne v St. Jerneju prvega žrebeča, amerikan-skega dirkača »Danko« 18, kateri je izšel v ljutomerski dirki kot zmagovalci in je bil nato od države kupljen. Ker pa je imel v ljutomerski okolici vse preveč sorodstva, se ga ni moglo vsled tega postaviti na postajo v okolico Ljutomer, temveč je bil poslan v St. Jernej. Je to amerikanec, dirkač, ki kaže mnogo zlahtnosti, skoro več, kakor je je od amerikanca običajno pričakovati (sedaj se nahaja v oskrbi enega najboljših konjerejcev cele doline).

(Konec sledi.)

IZVOZ VINA NA ČEŠKO.

Velike so bile nade naših vinogradnikov, ko se je med našo in češko vlado sklenil ugovor za izvoz 110.000 hektolitrov našega vina na Češko. Pretekli so tedni, odkar je ta ugovor stopil in velja vo, toda izvoza v Češko ni. Niti se ne opazi, ali je sploh bilo kaj poskusov, da se najdejo na Češkem odjemalci. Iстина je, da je češka uvozna carina še vedno dokaj visoka; toda če se upošteva, kakšne cene se na Češkem zahtevajo za vino pri podrobnih razprodaji, se zdi človeku vendarle skoraj nemogoče, da bi se tu ne dalo najti odjemalcev. Samo je treba poiskati pravo pot.

Za češki vinski trg se danes bore vse vino pridelujoče države. Najziva-hnejši sta doslej bili v tem pogledu Italija in Francoska, a tudi neke druge države niso zaostale. Boj za ta trg je šel tako daleč, da so tuji uvozniki Češko s svojimi zastopniki takorekoč preplavili. Danes nobenemu Čehu ne pade na um, da bi sam šel iskat blaga v tujino, saj mu tujei prinašajo blago in ponudbe v obilni meri na dom. Konkurenca med ponudniki je velika, blaga najraznovrstnejšega obilo na razpolago in tako se lahko na Češkem doma sklepajo najpovoljnije kupčije s tujimi vini.

O tem mi Jugoslovani premalo vodimo računa. Mi čakamo doma, da bo prišel češki kupec na naš dom. Kvečjemu, da odpošljemo kaka pisma in vzorce. Vse to danes, ko sta Italija in

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Delniška glavnica:
Din 50.000.000.—
Rezervni zakladi ca.
Din 10.000.000.—

Centrala: LJUBLJANA, Dunajska cesta

PODRUŽNICE:

Brežice
Celje
Crnomelj

Gorica
Kranj
Maribor

Metković
Novi Sad
Ptuj

Sarajevo
Spil
Trst

Brzofavni naslov:
BANKA LJUBLJANA
Telefon št. 261, 413,
302, 503 in 504

SE PRIPOROČA ZA VSE V BANČNO STROKO SPADAJOČE POSLE

Francoska že preplavili Češko s svojimi vini, niso več primerna sredstva za prisvojitve češkega vinskega trga. Mi moramo v današnjih prilikah pripraviti doma najboljši pridelek in s tem sami oditi na Češko ter tam z njim seznaniti češkega konzumenta. A kdo naj pri nas to stori?

Imamo razvito vinsko trgovino, toda med vinskimi trgovci so bele vrane oni, ki bi spravljali na trg čisto, prirodno, nemešano vino. Že l. 1920. je prišel v Dalmacijo kupec iz Švice. Kupi od trgovca veliko količino vina. Pokušnja ga je zelo zadovoljila; toda ko prejme vino v Švico, ni bilo za nobeno rabo. Ravno isto je izkusil v Dalmaciji nek kupec iz Francoske. Eden, kakor drugi se je zaklel, da ne kupi vina v Jugoslaviji nikdar več. O teh slučajih in sličnih drugih se je govorilo v decembru 1922. leta na združenem kongresu v Splitu in se je pri tej priliki konstatiralo, da je naša vinska trgovina še zelo nesolidna.

V teh razmerah je umestno samo eno sredstvo: Združena organizacija vinske trgovine. Mi moremo vinsko krizo rešiti le na ta način, da se vinarji združijo v vinarne zadruge, ki bodo od svojih članov sprejemale grozdje, same izdelovale vino in pristen pridelek spravljale na trg. Samo take zadruge so v stanu, da nam priobore češki trg. Napraviti bodo morale po češkem vinarju, da tamkajšnje ljudstvo seznanijo s pristinim našim pridelkom, in šlo bo. Čim bo češki pivce spoznal pravi naš vinski pridelek, tedaj bo sam prisilil češkega vinskega trgovca, da bo kupoval za svoje podjetje tudi dobra vina iz Jugoslavije. In tudi češki trgovec se bo raje obračal na solidno vinsko zadruge v Jugoslaviji, nego na našega nesolidnega vinskega prekupčevalca.

Mišljenja sem torej, da končno treba pričeti z ustanavljanjem vinskih združenj z nalogami, kakor so tu kratko načrtane. Take zadruge so edina mož-

nost za temeljito rešitev vinske krize, v kateri se nahaja vinogradništvo v Jugoslaviji.

PISMO IZ DANSKE.

Stege, 25. julija 1924.

Vsakemu naprednemu kmetovalcu je znana Danska kot vzorna in klasična poljedelska dežela. Predno je Nemčija zaprla svoje meje uvozu poljskih pridelkov iz Danske, je danski kmet sejal predvsem žito in lahko je brez konkurence prodal svoje solidne pridelke na nemškem trgu. Ko pa kasneje niso mogle cene danskega žita konkurirati na svetovnem trgu z razmeroma nizkimi cenami ameriškega, ker je Nemčija kot glavni odjemalec odpadla, so Danci omejili produkcijo žita na minimum, posejali njive z deteljo in se z vso energičnostjo poprijeli živinoreje. Danes so oni na tem polju prvi in njihovi mlečni industriji ni konkurence.

Živinoreja se rentira posebno v malem in srednjem gospodarstvu, kakršna so na Danskem, le tedaj, če se racionalno krmi živino, da cena krme ni večja od vrednosti mleka krav mlekaric. V to svrhu ima vsak okraj svojega mlečnega kontrolnega asistenta, ki mesečno izmeri množino in maščobnost mleka vsake krave in določi obremenjeno množino hrane, ki jo mora dobiti posamezna krava z ozirom na njeno mlečnost. Po tem načinu krmiljenja dobe vse krave enako množino podstavne hrane (detelje, slame i. dr.), ki je potrebna za zdravo življenje, in različno po mlečnosti odmerjeno količino otrobov, žitnega zrna i. dr.

Kvalitativno slaba krava pa se seveda tudi pri najbolj racionalnem krmiljenju ne bo izplačala. Zato je predvsem treba polagati važnost na vzgojo prvotnejših krav in to važnost so Danci takoj uvideli, pa na poseben način skrbje za plemenitost svoje govede.

Vsaka pokrajina priredi letno svojo poljedelsko razstavo in ta dan slavi kot kmečki praznik. Kmetovalci pripeljejo tedaj na kraj prireditve svojo plemensko živino, kjer se od posebne komisije ocenijo in z diplomami nagradijo prvotnejši komadi. Na ta način potom selekcije skozi več let obdrže v hlevih le odlično, po izkušnih živinorejcih ocenjeno govedo, a slabši, zaostali eksemplari se prodajo za meso.

J. J.

Pridelek krompirja v naši državi. Po službenih podatkih poljedelskega ministra bo letošnji pridelek krompirja večji kakor lanski. Računa se, da se bo od letošnjega domačega pridelka izvozilo okoli 1200 vagonov, od tega samo iz Slovenije okrog 500 vagonov.

Sliv (češpeli) bo letos mnogo manj nego lani. Medtem, ko se je lani izvozilo okoli 2500 vagonov sliv, se bo moglo tega pridelka letos izvoziti po cenitvah kmetijskega ministrstva le okoli 1000 vagonov.

Semenje. Cene zadnjega tedna: Rdeča detelja, nova, 18 do 20 Din, stara 15 do 16 Din, ajda 6 Din, proso 6 do 7 Din, sirk 7 do 8 Din za 1 kg.

Poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo. Grajšček Adolf Adorno v Kaltenbergu na Vitenberškem, najodličnejši hmeljar vsega okoliša, piše v 170. številu »Allgem. Bierbräuer- und Hopf. Ztg.« z dne 22. t. m., da odpada vsled vremenskih kontrastov cvetje hmeljske rastline in da bo, kar ljudje sicer še zapopasti ne morejo, letošnja množina hmeljske letine katastrofalno mala. Uredništvo navedenega lista pripominja poročilo, da ne more verjeti izvajanjem g. grajščka, ko prihajajo vendar iz vseh okolišev le ugodna poročila. Pomisliti gre, da zastopa navedeni list v prvi vrsti koristi konzumentov, to so pivovarji in trgovci, g. Adorno pa, katerega poročevalce

osebno pozna, pa koristi hmeljarjev. Kdo ima prav?

Sadja je na mariborskem trgu že obilo. Dne 22. t. m. je bilo mnogo jabolok. Najvišja cena je 8 Din za 1 kg. Borovnice so se plačevale po 2 do 3 Din za liter. Borovnic je v teh krajih letos mnogo.

Na svinjski sejem v Mariboru dne 18. julija 1924 se je pripeljalo 130 svinj, 2 ovci in 1 koza. Cene so bile sledeče: mladi prašiči: 5—6 tednov stari komad Din 200—225, 7—9 250 do 300, 3—4 mesece 400—700, 5—7 750—900, 8—10 1000—1150, 1 leto 1500—1850, 1 kg žive teže 15—17.50, 1 kg mrtve teže 20—23.75, koze, komad 225 do 250, ovce komad 250 Din.

Cene na mariborskem trgu. Perutnina: 1 piščanec, majhen, 10, večji, 25; kokoš 37.50—50; raca 45; domač zajec, majhen, 15, večji, 50 Din. — Mleko, maslo, sir, jajca: liter mleka 3 do 3.50; smetane 12 do 16; 1 kg surovega masla 42, kuhanega 50; 1 kg emendolskega sira 150, polemendolskega 70, trapistovskega 30 do 35, grojskega 35, tilsitskega 35, parmezana 150; 1 komad sirčka 5 do 9; 1 jajce 1.25 do

1.50 Din. — Žito: 1 kg pšenice 3.50, rži 3, ovs 2.75, koruze 3, prosa 4, ajde 2, fižola 5 do 7, leče 14 Din.

Vrednost dinarja. V Švici smo zopet malenkost nazadovali. Dobi se šest švicarskih frankov in 45 centimov za 100 Din. Dalje se dobi za 100 Din: 27.30 do 27.55 italijanskih lir. Za 1 dinar dobimo 837 do 841 avstrijskih kron. Za dolar se plačuje 82 Din 40 p do 83 Din 40 p.

Prvovrstne kose

belo brušene in naravno sive 60 cm, 65 cm, 70 cm in brusne kamne nudi po najnižjih cenah

„EKONOM“

O. G. Z. LJUBLJANA.

Kolodvorska ul. št. 7.

Kupujte!

Vse Vaše potrebe, novodobnega pomladanskega, letnega blaga za ženske in moške obleke, svilo, etamin, balisi, sušen, perilo, šifon, kolonin, oksfort, ceir, cvilih za žimnice, odeje, koce, posteljne garniture i. dr. Najnovejša svila in čipkaste rute, šerpe, pri znani domači trgovini

Kupujte!

Janko Češnik, Ljubljana

Lingarjeva, Stritarjeva ulica.

Blago samo čehoslovaški izdelek.

Opazujmo žanice in neveste pri nakupu opreme (kuliše)!

—Črna značilna in zmožna!

LIUBLJANSKA POSOJILNICA r. z. z. o. z.

V NOVOPREUREJENIH PROSTORIH

MESTNI TRG št. 6 V LJUBLJANI MESTNI TRG št. 6

obrestuje vloge na hranilne knjižice in tekoči račun po

8%

Večje in stalne vloge z odpovednim rokom obrestuje tudi višje po dogovoru. Sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev. Posojila daje proti popolni varnosti na vknjižbo proti poroštvo in proti zastavi.

Priporočamo trdko

Josip Petelin, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika ob Ljubljani.)

NAJCENEJŠI NAKUP

nogavic, žepnih robcev, brisalk, klota, belega in rjavega platna, šifona, kravata, raznih gumbov, žlic, vilic, sprehajalnih palic, nahrbtnikov, potreščin za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje in brivce, škarpje za krojače, šivilje in za obrezovanje trt. Na veliko in malo.

GUMI

za cepljenje trt prodaja po najnižji ceni

„EKONOM“ osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani r. z. z. o. z.

Kolodvorska ulica št. 7.

„JUGOMETALIJA“ Ljubljana

izdeluje

vse vrste bakrenih kotlov, nadalje vseh vrst kleparske, ključavničarske in vodovodno-inštalacijske dela. Znižane cene. Točna in solidna postrežba. Kolodvorska ul. 18.

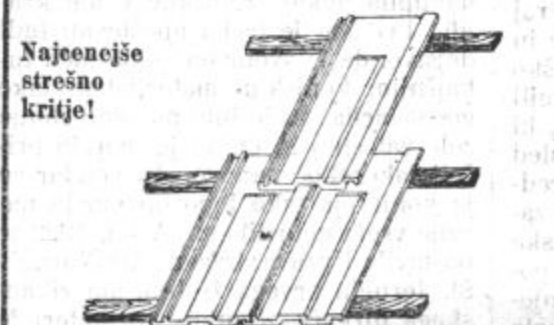
Prodaja se vsled preureditve mlina dva mlinska stroja

In sicer: eden drobilni valjni stroj (Schrottwalzenstuhl), sistem J. Oser, Krems; eden »Eureka« čistilni stroj za pšenico. Oba sta že rabljena, toda še dobro ohranjena ter pripravna osebno za manjše mline. Stroja se lahko ogleda vsak čas pri: Ivan Orožen, valjni mlin, Kapla vas 41, pošta Sv. Pavel pri Preboldu.

Gnojite ajdi superfosfatom!

Superfosfat stalno v zalogi in vam nudimo istega — 16% do 18% po Din 120.— franko — Ljubljana, cena za 100 kg. Pri večjem odjemu — najmanj 5000 kg Din 110.—

»EKONOM« O. G. Z. Ljubljana, Kolodvorska ul. 7.

Najeenejša strešno kritje!

Združene opekarne d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 13.

preje

VIDIC-KNEZ tovarne na Viču in Brdu

nudijo v poljubni množini — takoj dobavno — najboljše preizkušene modele strešnikov z eno ali dvema zarezoma kakor tudi bobrovcev (bi-ber) in sidne opeke. — Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!

Semensko ajdo

črno in sivo nudimo po najnižji ceni

„EKONOM“

r. z. z. o. z.

Kolodvorska ulica št. 7.

za krojaško obrt sprejema

ALOIZIJ KLEMENC, krojač.

Podsmreka, pošta Dobrova pri Ljubljani.

PORTLAND-cement

iz Splita najbolje kakovosti in po najnižji ceni v zalogi pri

„EKONOM“

Kolodvorska ulica št. 7.

Za kakovost cementa prevzame tovarna popolno odgovornost.

»SALONIT«

se izdeluje v vseh poljubnih dimenzijah in barvah.

Dolgoletno jamstvo jamči za izborna kakovost.

»SALONIT«

je za pokrivanje streh in izoliranje sten proti vlagi najboljši material sedanosti, kateri se uporablja širom cele Evrope. — Proračune, kataloge, cenike in navodila pošilja brezplačno: »Split« d. d. za cement Portland, Ljubljana.

V lastnem interesu

pazite, da dobite vedno davno preizkušeni »Pravi :FRANCKOV : kavni pridelatek« v zabojčkih in ne kako ponarečbo. —

Na novi, rjavo-modro-beli etiketi se posebno jasno izražajo glavni znaki, a to so: ime »Franc« in »kavni mlinček«.

»Pravi :FRANCK : z mlinčkom« zboljšuje in pocenjuje vsako kavo!

SINGER šivalni stroji

Na celem svetu znani kot najboljši. Podružnice in zastopstvo v vseh mestih. PODRUŽNICE IN ZASTOPSTVO V VSEH MESTIH. Centrala za državo SIHS: Zagreb, Maruličeva 5. I. kat. Filiale: Ljubljana, Selenburgova ulica št. 13; Maribor in Novo mesto.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUŽNICE:

Maribor, Novo mesto, Rakek, Slovenjgradec, Slovenska Bistrica

Brzjavi: Dunajska cesta št. 4 (v lastni stavbi). Telefoni:

TRGOVSKA. Kapital in rezerve Din 18,500.000.— 139, 146, 458.

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

»EKSPOZITURE:

Konjice, Meža - Dravograd